

норми адміністративного права, що включають норми законодавства або адміністративно-правові норми актів виконавчих органів [3, с.175].

Законодавством визначається ряд спеціальних засобів, призначених для забезпечення публічного порядку, а статтею 45 закону України «Про Національну поліцію» регламентується загальний порядок їх застосування. Таким чином, законодавець обмежує правоохоронців у неправомірних діях під час застосування спеціальних засобів.

Отже, застосування спеціальних засобів як однієї із складових заходів примусу є досить ефективним явищем саме під час припинення громадських правопорушень, адже являє собою сукупність заходів, спрямованих на припинення правопорушення і мінімізацію спричинення шкоди особі.

Використані джерела:

1. Закон України «Про Національну поліцію» від 02. 07. 2015 р. № 580-VIII / (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 40-41, ст.379)
2. Науково-практичний коментар розділу IV «Повноваження поліції» та розділу V «Поліцейські заходи» Закону України «Про національну поліцію» : науково-практичний коментар / кол. авт. – Х. : Право, 2016. – 178 с.
3. Чернуха К.С. Забезпечення прав громадян при застосуванні поліцейських заходів працівниками Національної поліції. / [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/425/Nac_policiya_Ukr_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Гіденко Євген Сергійович
викладач кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СТАНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Реформування правоохоронних органів відзначається певними труднощами, пов'язаними з необхідністю здійснення даної процедури у дуже стислі строки і значної «політизації» цього процесу. Тим більший науковий інтерес уявляє процес реформування поліції, тим більше він для діючих практичних працівників і викликає певний резонанс у суспільстві. Серед таких сумнозвісних подій, пов'язаних з вогневим контактом поліцейських: поранення сторонньої особи в автомобілі, затримання патрульними поліцейськими за порушення правил дорожнього руху[1] та «розстрілів» поліцейських у різних містах України.[2]

На сьогодні у складі поліції функціонують: 1) кримінальна поліція; 2) патрульна поліція; 3) органи досудового розслідування; 4) поліція охорони; 5) спеціальна поліція; 6) поліція особливого призначення, а також можуть утворюватися науково-дослідні установи та установи забезпечення (ч. 3, 4

ст. 13 Закону України «Про Національну поліцію»).

Основними завданнями поліції відповідно до ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію» є надання поліцейських послуг у сферах: 1) забезпечення публічної безпеки і порядку; 2) охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; 3) протидії злочинності; 4) надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Перелічені завдання є загальними та обов'язковими до виконання всіма підрозділами поліції незалежно від напряму виконуваної роботи і покладених на них безпосередніх обов'язків. У своїй діяльності поліція як центральний орган виконавчої влади не повинна виходити за межі своїх повноважень, передбачених у ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію», якщо іншими законами не буде передбачено їх перелік як додаткових. Виходячи зі змісту повноважень поліції, можливо виокремити чотири основні способи впливу на публічний порядок і безпеку:

- а) публічно-сервісна (адміністративна) діяльність;
- б) превентивна та профілактична діяльність;
- в) кримінальна (оперативно-розшукова) діяльність;
- г) діяльність з досудового розслідування.

Діяльність органів досудового розслідування полягає у встановленні доказів і закріпленні слідів злочинних дій, які порушують громадський порядок, з метою викриття правопорушника та забезпечення умов для притягнення його до кримінальної відповідальності шляхом використання норм кримінально-процесуального законодавства. Ця функція притаманна органам досудового розслідування. Про це йдеться у п. 6) ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію» як повноваження поліції зі здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності».

У оперативно-розшуковій діяльності поліція за допомогою специфічних заходів виявляє посягання на громадський порядок, а саме як зазначено у п. 7) ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію»: «розшукує осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, слідчого судді, суду, ухиляються від виконання кримінального покарання, пропали безвісти, та інших осіб у випадках, визначених законом».

Профілактична діяльність поліції, є всеохоплюючою та виступає складовою частиною всіх напрямків її діяльності як метод похідний від загального методу переконання, хоч у громадських місцях частіше перебуває патрульна поліція.

Публічно-сервісна (адміністративна) діяльність – це виконавчо-розпорядча (владна), нормативно врегульована, яка здійснюється в інтересах громадян і держави та спрямована на забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів, громадського порядку, громадської безпеки та боротьбу з правопорушеннями. Саме їй відводиться найбільша увага законодавцем. Так, це повноваження, передбачені пп. 3-5),

п.п. 8-14) ст. 2 Закону України «Про Національну поліцію».

Специфіка охорони громадського порядку та безпеки нині проявляється в нестиковці нормативно-правового забезпечення із реаліями роботи поліцейських підрозділів, з потребою вдосконалення та перерозподілу повноважень між існуючими підрозділами, введення декотрих із них у правове поле. Пояснимо, про що йдеться.

Із цього переліку видно, що в системі поліції немає підрозділів конвою, дільничних інспекторів, дозвільної системи та Державтоінспекції, які раніше входили у блок підрозділи поліції громадської безпеки, який реформовано та скорочено. Якщо нова патрульна поліція стала конгломератом колишньої Державтоінспекції та патрульно-постової служби, що дійсно є обґрунтованим з точки зору змісту її діяльності та форм адміністративної діяльності, яку вони здійснюють, то інші указані підрозділи опинились у правовому «вакуумі», хоча й продовжують виконувати свої обов'язки в системі Міністерства внутрішніх справ України.

Водночас, враховуючи заявлену в Законі України «Про Національну поліцію» її структуру, чимало змістовних і досить об'ємних із передбачених у його ст. 23 основних повноважень поліції залишились без відповідних суб'єктів виконання.

Слід зазначити й наступні прогалини. Де-юре, у законі зазначається назва та зміст діяльності нового підрозділу – спеціальної поліції, яка має повноваження з несення служби в зоні відчуження та зоні безумовного (обов'язкового) відселення Чорнобильської АЕС, на виконання Закону України «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи»; участі у рятуванні людей і майна при стихійних лихах, катастрофах, інших надзвичайних ситуаціях; забезпечення готовності поліції до дій при виникненні надзвичайних ситуацій; координації діяльності підрозділів у районах забруднення, підготовки зведених загонів до дій, які можуть виникнути при надзвичайних ситуаціях на атомних станціях України. Де-факто, даний підрозділ ще в стадії проекту, адже актуальність його створення безперечна, проте, не гостро стоїть на порядку денному.

У той же час, у розглядуваному законі немає згадки про забезпечення діяльності спеціальних установ поліції з організації роботи ізоляторів тимчасового тримання, спецприймальників для осіб, підданих адміністративному арешту, а також конвоювання в установленому порядку заарештованих і затриманих. Їх набір лише розпочато, а законодавство що регламентує діяльність поліцейських конвойної служби відсутнє.

Крім цього, на практиці склалася ситуація, в якій для забезпечення перелічених вище функцій поліцейського у територіальних підрозділах створені Управління превентивної діяльності Головного Управління Національної Поліції, як самостійний підрозділ, що працює «на противагу» новому Управлінню патрульної поліції, який не у повному обсязі взаємодіє з ним, хоча має перехресні функції, пов'язані з охороною публічного порядку та безпеки.

Бібліографічні посилання

1. В Києве полиция застрелила человека во время погони [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://korrespondent.net/city/kyev/3625894-v-kyeve-polytsyia-zastrelyla-cheloveka-vo-vremia-pohony>
2. На Київщині розстріляли п'ятьох поліцейських [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://tsn.ua/ukrayina/na-kiyivschini-rozstrilyali-p-yatoh-policeyskih-818743.html>
3. Про Національну Поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – ч. 3, 4 ст. 13.

Джафаров Шахлар Зорябович,
курсант 2 курсу ФПФODP
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Сирогченков Дмитро Юрійович,
викладач кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ
ОСВІТИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ
УМОВАМИ НАВЧАННЯ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ**

Серед головних аспектів стрімкого та продуктивного розвитку тієї чи юридичної особи чи установи є продуктивність саме оптимізованої штатної структури, що представляє собою висококваліфікованих фахівців певної сфери діяльності та поділу даної установи на структуровані підрозділи з метою більш детального аналізу та вирішенню окремих задач.

Так як, орган Національної поліції вирішує не менш важливі питання у житті держави та суспільства, підготовка кадрового забезпечення у вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання системи МВС має вагоме значення для забезпечення, в майбутньому, певного рівня публічної безпеки та протидії злочинності.

Щодо цього питання у сфері юридичної науки знайшлося чимало однодумців, які неодноразово звертали увагу на дану проблему, серед них можна відзначити: Катеринчука І.П., Фелик В.І., Андреев А.В., Брильов М.О., Захаров В.П. та інші.

На сьогоднішній день висококваліфіковані фахівці є запорукою успішного функціонування будь-якої установи, тому до призначення особи на посаду встановлюються чималі вимоги, які потребує і посада поліцейського, а подекуди, деякі вимоги є більш вагомими, оскільки спираються на специфіч-